

Bomenridders breken lans voor Groningse bomen

Bezwaar tegen kap van 279 populieren

Op 9 november deed de rechtbank Noord-Nederland, vestiging Groningen, uitspraak in een voorlopige voorzieningenprocedure over de kap van 279 bomen (ECLI:NL:RBNN:2020:3839). Partijen waren de Bomenridders Groningen als verzoekers en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen als verweerders. Het ging om de kap van 279 populieren van de gemeente.

Auteur: mr. Jilles van Zinderen

Voor de kap was een omgevingsvergunning vereist; die had de gemeente aangevraagd en verleend. De reden voor de aanvraag was dat de bomen te groot waren voor de planlocatie, beperkte groeirimte hadden, dicht op de gevel van panden stonden, een beperkte toekomstverwachting hadden en dat de kwaliteit verschilde. Daarnaast zouden de bomen ernstige kroonvorming hebben en zou er een grote kans zijn op uitbrekende takken, stambreuk en windworp. Omdat snoeien en deels vervangen geen soelaas bood, moesten ze worden verwijderd. De gemeente legde zich daarbij wel de herplant van 127 bomen op.

Hoger beroep

De Bomenridders maakten bezwaar tegen de

vergunning, maar dat bezwaar werd ongegrond verklaard. Daarop gingen de Bomenridders in hoger beroep bij de rechtbank. Omdat de gemeente al was begonnen met het kappen van de populieren en niet voornemens was die kap op te schorten, vroegen de Bomenridders bij diezelfde rechtbank om een voorlopige voorziening. De rechter werd verzocht te bepalen dat de kap moest stoppen totdat er een vonnis van de rechter in de beroepsprocedure was. Op 2 november 2020 vond de zitting over de voorlopige voorziening plaats.

Omgevingsvergunning

In de gemeente Groningen mogen bomen als deze alleen worden geveld als daar een omgevingsvergunning voor is verleend.

3 min. leestijd

Rechter oneens met Bomenridders

De rechter was het niet met de Bomenridders eens. Zo hoefde de beoordeling niet per individuele boom plaats te vinden omdat een vergunning verleend mag worden voor een houtopstand, en een houtopstand kan volgens de APV van Groningen uit meerdere bomen bestaan. Daarbij is tijdens het onderzoek ter zitting naar voren gekomen dat de populieren waar het om gaat op leeftijd waren en hun levensduur nog maar beperkt was. In deze fase konden ze ook onverwachts zware takken laten vallen. Dat deze gevaarlijke exemplaren gekapt zouden worden, vond de rechter gerechtvaardigd.

Het ging de gemeente bij de herplant om kwaliteit en niet om kwantiteit

Als de gevaarlijke populieren gekapt zouden zijn, zouden de overblijvende bomen die een verminderde kwaliteit hadden, te dicht op elkaar stonden en op leeftijd waren, daar ernstig van te lijden hebben. Uitgaande van de belangen van 'waardering' en 'kwaliteit' achtte de rechter het ook redelijk dat de resterende bomen geveld zouden worden. Dat gold helemaal nu de bomen vervangen zouden worden door een nieuwe, gevarieerde en toekomstbestendige houtopstand.

Het argument dat de nieuwe bomen van een andere soort zullen zijn waardoor een andere ecologische waarde wordt gerealiseerd, acht de voorzieningenrechter ook niet relevant. Het worden weliswaar minder bomen van een andere soort, maar wel met een betere onderen bovengrondse groeiplaats. En bij de keuze voor nieuwe bomen was juist oog voor de ecologische waarde. Het ging de gemeente bij de herplant om kwaliteit en niet om kwantiteit. De rechter oordeelde dat ook dit deel van het besluit in stand kan blijven. Daarbij merkte hij nog op dat een rechter besluiten over herplant terughoudend toetst. Er staat niet voor niets in het artikel over herplant in de APV dat de gemeente herplant KAN opleggen. Al met al waren er dus in de ogen van de rech-

Daarbij wordt geoordeeld aan de hand van de belangen op basis van 'waardering', 'overlast', 'kwaliteit' en 'dringende redenen'. Bij het verlenen van een vergunning kan herplant worden opgelegd.

De Bomenridders brachten in de procedure een aantal argumenten naar voren. Zij stelden dat de ingreep minder rigoureuus kon zijn en verzochten alle bomen te sparen. De onveilige bomen konden gekandelaberd worden. Ze meenden ook dat de onderbouwing per boom onvoldoende was, want niet alle bomen waren risicobomen. Ook stonden niet alle gebreken in de beschikbare rapporten. Daardoor was de noodzaak van kap niet per boom te beoordelen. Verder werden er andere soorten bomen herplant en dat zou de ecologie en de Stedelijke Ecologische Structuur van de gemeente niet ten goede komen, aldus de Bomenridders.

ter geen redenen door de Bomenridders naar voren gebracht om een voorlopige voorziening op te leggen en op 9 november 2020 werd het verzoek van de Bomenridders afgewezen.

Steeds meer procedures

Dit is niet de eerste procedure over een dergelijk besluit en het zal ook niet de laatste zijn. Steeds meer bewoners realiseren zich dat bomen een belangrijk element zijn in onze omgeving om talrijke redenen: ecologie, CO₂-opslag, fijnstofafvang, bestrijding van *urban heating* etc. Voor het behoud van bomen is het een goede zaak dat vanuit de maatschappij opgekomen wordt voor deze belangen. De keerzijde van deze medaille is wel dat er steeds meer procedures als deze zullen gaan plaatsvinden, ook bij projecten die noodzakelijk zijn. Die noodzaak kan gelegen zijn in een herstructurering of bouwplannen, maar dus ook in vervanging van gevaarlijke houtopstanden met een slechte kwaliteit. Dat een gemeente de beste bedoelingen heeft en een betere houtopstand terug wil hebben, kan procedures als deze blijkbaar niet voorkomen. Bij (grootschalige) kap is het daarom van belang dat bij het besluit over de omgevingsvergunning een goede afweging wordt gemaakt op basis van de eigen weigeringscriteria en het eigen beleid, met een deugdelijke onderbouwing, goede communicatie met de bewoners, en als die niet te overtuigen zijn, een duidelijk verhaal bij de rechter.

Mr. Jilles van Zinderen (jilles@hautlegal.nl) is advocaat bij Bomenrecht.nl en Haut Legal en is gespecialiseerd in conflicten over bomen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!